

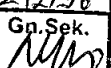

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 3.6.2014
Sayı : 1430

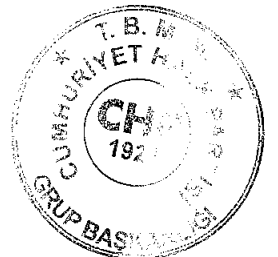
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

M. Akif HAMZAÇEBİ
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	-Sağlık, Aile, Şehircilik ve Sosyal İşler			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	04 Haziran 2014		E. No: 2/2198	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
				
TBMM BAŞKANI				

T B M M	
KAMU İÇİŞİLERİ VE NİHAZLER BAKANLIĞI	
04 Haziran 2014	
Nomara:	

T B M M	
KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI	
03 Haziran 2014	
No : 312 090	

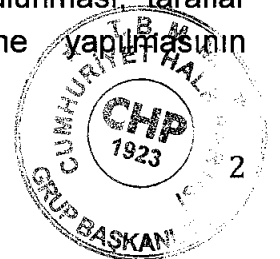
GENEL GEREKÇE

2008 yılının son çeyreğinde patlak veren ve etkileri küresel ölçekte ekonomik kriz Türkiye ekonomisi ve yurttaşlarımız üzerinde de ciddi olumsuz etkiler doğurmuştur. Krizin olumsuz yönde etkilediği kesimlerden biri de kriz öncesinde döviz; özellikle Japon Yeni ve İsviçre Frangı üzerinden konut kredisi kullanan yurttaşlardır. Şüphesiz kredi kullanımı, tüketiciler ile bankalar arasında gerçekleşen bir ticari akit niteliği taşımaktadır. Bu itibarla söz konusu akitten doğabilecek riskler akdin taraflarınca üstlenilmelidir. Bununla birlikte 2008 krizinde olduğu gibi, yurttaşları olağandışı dışsal koşullar ile ortaya çıkan risklerden korumak veya söz konusu risklerin yarattığı mağduriyetleri mümkün olduğu ölçüde hafifletmek Devletin yükümlülüğü sayılmak gerekir.

Nitekim bu yükümlülükten hareketle 24 Haziran 2009 tarihinde, 5915 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, TBMM'de kabul edilmiş ve kredi kartı borçları yeniden yapılandırılmıştır.

Kriz öncesinde dövize endeksli konut kredisi kullanan tüketiciler geçen zaman zarfında çok ciddi mali yüklerle katlanmak durumunda kalmıştır. Bu itibarla, söz konusu kesimin mağduriyetini gidermek üzere, kredi kartı borçlularına yönelik düzenlemenin benzeri bir yasal düzenleme yapılmasının düşünülüp düşünülmediğine ilişkin olarak 16/09/2011 tarihinde Başbakan Yardımcısı Sayın Ali Babacan tarafından yazılı olarak cevaplandırılması talebiyle vermiş olduğum soru önergesine Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı imzasıyla verilmiş cevap "Halihazırda 2008 krizi öncesinde döviz kredisi kullanan ve kriz nedeniyle Türk lirasının değerinde meydana gelen düşüş sonucu toplam borç miktarında azalma ortaya çıkmayan kredi borçlularına, kredi kartı borçlularına tanınmış olan yeniden yapılandırma benzeri bir yasal düzenlemenin getirilmesi hususuna yönelik Kurumumuzca yürütülmekte olan bir çalışma bulunmamaktadır." şeklinde olmuştur.

Geçen süre içerisinde Japon Yeni ve İsviçre Frangı'na endeksli olarak sözleşme imzalayarak konut kredisi kullanan ve döviz kurunda meydana gelen aşırı yükselme sonucunda kredi taksitlerini ödeme güçlüğü içerisinde düşerek mağdur olan vatandaşlarımız; mağduriyetlerinin giderilmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisi Dilekçe Komisyonuna müracaat etmişlerdir. Komisyon, 04/12/2013 tarih ve 23 sayılı kararında; Başbakanlık koordinatörlüğünde, bütün tarafların katılımıyla Hazine Müsteşarlığı, T.C. Merkez Bankası, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Türkiye Bankalar Birliği ile en fazla dövize endeksli kredi vermiş olan banka temsilcilerinden oluşan bir komisyon kurularak, bireysel dövize endeksli kredi kullanan ve mağdur olan vatandaşlarımızın sorununa çözüm bulunması, taraflar arasında anlaşmaya varılamaması halinde yasal düzenleme yapılmasının değerlendirilmesi karar altına alınmıştır.

Dilekçe Komisyonunun anılan kararı üzerine tarafların katılımıyla 03/02/2014 tarihinde yapılan toplantıda; sorunun çözümü için taraf temsilcileri görüşlerini beyan etmiş, konunun bankalar ile müşterileri arasında özel hukuktan kaynaklanan bir ilişki olduğu, sorunun bankalar ile müşterileri arasında çözümlenmesi gerektiği, genel kanaat olarak belirtilmiştir.

Gerek TBMM Dilekçe Komisyonu, gerekse Komisyonun kararı üzerine toplanan sektör temsilcileri, 2008 ve 2009 yıllarında imzaladıkları sözleşmeler ile Japon Yeni ve İsviçre Frangı'na endeksli olarak konut kredisi kullanan vatandaşlarımızın sorununa şu ana kadar çözüm üretememiştir.

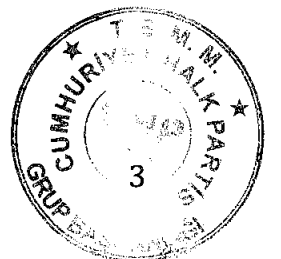
Bunun üzerine dövize endeksli olarak kredi kullanan vatandaşlarımızın yaşadıkları mağduriyeti giderme amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına tarafımdan 14/02/2014 tarihinde bir Kanun Teklifi verilmiştir.

Plan ve Bütçe Komisyonunun 19/02/2014 tarihinde yapmış olduğu görüşmede birbiriyle ilgili görülmeleri nedeniyle söz konusu 2/2007 Esas Sayılı Kanun Teklifim üç adet kanun teklifi ile birleştirilerek görüşülmüştür. Görüşmede Komisyonun Cumhuriyet Halk Partili üyelerinin yapmış olduğu öneri doğrultusunda mağdurlar Komisyon tarafından dinlenmiş, fakat Kanun Teklifimde yer alan 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununa bir geçici madde eklenmesi şeklindeki öneri yasa metnine dahil edilmemiştir. Komisyon görüşmelerinde konuya yasa düzenlemesi yerine farklı bir çözüm getirilmesi benimsenmiştir. Bunun üzerine Plan ve Bütçe Komisyonu Sayın Başkanının başkanlığında dört siyasi parti grubunun temsilcileri ve Türkiye Bankalar Birliği temsilcileri ile toplantı yapılmış, toplantı sonucunda Türkiye Bankalar Birliği'nin yayınlayacağı bir genelge ile sorunun çözümlenmesi kararlaştırılmıştır. Türkiye Bankalar Birliği 4/3/2014 tarihinde internet sitesinde konu ile ilgili Kararı yayımlamıştır. Ancak anılan Karar ile dövize endeksli olarak konut kredisi kullanan vatandaşlarımızın yaşadıkları sorunlar halen önemli ölçüde çözümlenebilmiş değildir.

Teklif ile Japon Yeni ve İsviçre Frangı'na endeksli olarak konut kredisi kullanan vatandaşlarımızın yaşadıkları mağduriyetin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca, Sosyal Güvenlik Kurumunun alacaklarının yeniden yapılandırılması suretiyle, Kuruma yasal ödeme süresi geçmiş prim ve diğer alacaklarının zamanaşımına uğratılmadan tahsil edilmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca, ödeme vadesi geçmiş alacaklar için TEFE/ÜFE oranları üzerinden gecikme zammı hesaplanarak bulunacak borç üzerinden taksitler halinde ödenmesine imkan sağlanarak, işverenlerin ve sigortalıların Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçlarını ödemedeki yüklerinin hafifletilmesi amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

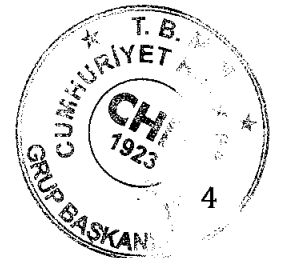
Madde 1 – Düzenleme ile 2006, 2007, 2008 ve 2009 yıllarında Japon Yeni ve İsviçre Frangı'na endeksli olarak konut kredisi kullanan vatandaşlarımızın döviz kurundaki aşırı yükseliş nedeniyle uğradıkları mağduriyetin giderilmesi amaçlanmıştır.

Madde 2 – Sosyal Güvenlik Kurumunun alacaklarının yeniden yapılandırılması suretiyle, Kuruma yasal ödeme süresi geçmiş prim ve diğer alacaklarının zamanaşımına uğratılmadan tahsil edilmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca, ödeme vadesi geçmiş alacaklar için TEFE/ÜFE oranları üzerinden gecikme zammı hesaplanarak bulunacak borç üzerinden taksitler halinde ödenmesine imkân sağlanarak, işverenlerin ve sigortalıların Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçlarını ödemedeki yüklerinin hafifletilmesi amaçlanmıştır.

Madde 3 – Yürürlük maddesidir.

Madde 4 – Yürütme maddesidir.

BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

Madde 1 – 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununa aşağıdaki Geçici Madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 32- 2006, 2007, 2008 ve 2009 yıllarında bankalarca İsviçre Frangı veya Japon Yeni’ne endeksli olarak kullanılan konut kredileri bu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde Türk Lirası cinsinden yeniden yapılandırılır.

Yapılandırma kapsamına; bu maddenin yayınlandığı tarihte kapatılmamış olmak kaydıyla İsviçre Frangı veya Japon Yeni’ne endeksli konut kredileri ve bu kredilerden Türk Lirasına dönüştürülerek yeniden yapılandırılan kredilerden; kredinin kullanıldığı tarihte müşteri hesabına geçen ve miktarı 250 bin TL ve altında olan krediler, 250 bin TL’yi aşan kredilerin 250 bin TL’ye kadar olan kısmı girer. Söz konusu kredilerden yargıya intikal edip davası müşteri aleyhine sonuçlanan ya da başvuru süresi içerisinde davadan vazgeçilenler de yapılandırma kapsamına girer.

Söz konusu kredilerde; kredi kullanıldığı tarihte müşteri hesabına geçen TL tutarı baz alınarak, aylık en fazla 1,25 faiz oranı ile borç bakiyesi yeniden hesaplanır. Müşteri tarafından yapılan, yasal ödemeler (vergi, fon vb.) hariç, anapara, faiz ve kur farkı ödemelerinin müşteri hesabından tahsil edilen TL karşılıkları hesaplanan borç bakiyesinden mahsup edilerek hesaplanan borç için kalan vade üzerinden yeni bir TL ödeme planı hazırlanır. Mahsuplaşma sonrasında müşteriye herhangi bir iade yapılmaz.

Bu madde kapsamındaki yapılandırmadan yararlanabilmek için maddenin yayımı tarihinden itibaren 60 gün içerisinde kredi müşterisi tarafından krediyi kullandıran bankaya yazılı olarak başvuru yapmak şarttır.

Madde 2- (1) 2014 yılı Nisan ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan;

a) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan, sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,

b) Bu maddeye göre yapılan başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuatına göre ödenmesi imkanı ortadan kalkmamış isteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi,

c) Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı,

ç) 31/4/2014 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup bu maddenin yayımlandığı tarihten önce Kurumca resen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edildiği halde bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan; özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespitler sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi,

d) 5510 sayılı Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olanların genel sağlık sigortası primi, asılları ile bu alacaklara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) 30/5/2014 tarihine kadar (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olan idari para cezası asıllarının % 50'si ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde idari para cezası asıllarının kalan % 50'si ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(3) Bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların;

a) Bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ay başından itibaren; birinci fıkranın (d) bendinde belirtilen borçlular dört ay içerisinde, diğer bentlerde belirtilen borçlular ise üç ay içerisinde Kuruma başvuruda bulunmaları,

b) İlk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ay başından itibaren; birinci fıkranın (d) bendinde belirtilen borçlular beş ay içerisinde, diğer bentlerde belirtilenler ise dört ay içerisinde, diğer taksitlerini ise ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte ödemeleri gerekir.

(4) Bu madde hükümlerine göre hesaplanan tutarın;

a) İlk taksit ödeme süresi içerisinde tamamen ödenmesi halinde, bu tutara bu Kanunun yayımlandığı tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz uygulanmaz.

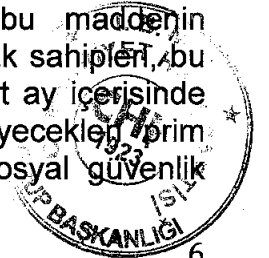
b) Taksitle ödenmek istenmesi halinde, ilgili maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak şartıyla, borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, oniki veya onsekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.

c) Taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

- 1) Altı eşit taksit için (1,05),
- 2) Dokuz eşit taksit için (1,07),
- 3) Oniki eşit taksit için (1,10),
- 4) Onsekiz eşit taksit için (1,15),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması halinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.

(5) Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar ile tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan mülga 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ve mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre tescilleri yapıldığı halde prim borçları nedeniyle ilgili kanunları uyarınca sigortalılık süreleri durdurulmuş olanlardan bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla ihya edilmemiş olanların kendileri veya hak sahipleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başından itibaren dört ay içerisinde Kuruma müracaat ederek, durdurulan sigortalılık süreleri için ödeyecekleri prim tutarının, sigortalılık süreleri durdurulmamış gibi değerlendirilerek sosyal güvenlik

mevzuatının ilgili hükümlerine göre hesaplanmasını talep edebilirler. Hesaplanan borç aslının tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi halinde durdurulan süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Hesaplanan borç aslının tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmemesi halinde ihya işlemi geçerli sayılmaz ve bu madde kapsamında ödenmiş olan tutarlar ilgilinin bu madde kapsamı haricinde başkaca prim borcunun bulunmaması kaydıyla faizsiz olarak iade edilir.

(6) Borçlular, borç türü bazında taksitlendirilmiş borçlarıyla ilgili ödeme yükümlülüklerini bir takvim yılında iki defadan fazla yerine getirmemeleri veya eksik yerine getirmeleri ya da bir takvim yılında iki defaya kadar ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarını en geç son taksiti izleyen ayın sonuna kadar gecikilen her ay için ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödememeleri halinde kalan taksitlerini bu kanun hükümleri doğrultusunda ödeme hakkını kaybederler. Süresi dışında ödenen taksit tutarları bu madde kapsamında ihlal nedeni sayılmaz.

(7) Taksit tutarının % 10'unu aşmamak şartıyla 10 liraya (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

(8) Ödeme hakkının kaybedilmiş olması halinde, borçlular ödedikleri tutar kadar bu madde hükmünden yararlandırılırlar.

(9) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş gecikme cezası ve gecikme zammı, yanlış veya yersiz alınan tutarlar hariç iade ve mahsup edilmez.

(10) Bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, bu maddelerde belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

(11) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce bu madde kapsamına giren borçlar nedeniyle, taşınır ve taşınmaz mallara konulan hacizler ile alınan teminatlar yapılan ödemeler nispetinde, üçüncü şahıslar nezdindeki hak ve alacaklarla ilgili hacizler ise ilk taksitin ödenmesinden sonra tümüyle kaldırılır.

(12) 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Ve Diğer Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümlerine göre bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla taksit ödemeleri devam eden alacaklar hariç olmak üzere, bu madde kapsamına giren alacakların, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce Bu madde kapsamına giren borçları 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi gereğince tecil ve taksitlendirilmiş olup, tecil ve taksitlendirme işlemi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden borçlularca, tecil ve taksitlendirme süresi içinde ödenmiş tutarların Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili mevzuatı uyarınca mahsup edilmesinin yazılı olarak talep edilmesi halinde, daha önce ödenen oldukları tutarlar, sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre mahsup edildikten sonra birinci fıkra kapsamına giren kalan borçları bu maddeye göre peşin veya taksitler halinde ödenir.

(13) 6385 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna göre sosyal güvenlik destek primi borçlarını yapılandıran ve yapılandırma işlemi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden borçlularca, yapılandırma süresi içinde ödenmiş tutarların Kurumun ilgili mevzuatı uyarınca mahsup edilmesinin yazılı olarak talep edilmesi halinde, daha önce ödenen tutarlar, sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümlerine göre mahsup edildikten sonra kalan borçları bu maddeye göre peşin veya taksitler halinde ödenir.

(14) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar ile 60 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında

genel sağlık sigortalısı olanlar, bu madde kapsamındaki borçlarını yapılandırılmaları halinde, yapılandırılan borç haricinde altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçlarının bulunmaması veya altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçları bulunmakla birlikte bu borçlarını ilgili kanunlara göre taksitlendirmiş veya yapılandırmış olup ödeme yükümlülüklerini de yerine getiriyor olmaları ve bu maddeye göre yapılandırılan borçlarının ilk taksitini ödemeleri kaydıyla genel sağlık sigortasından yararlanmaya başlatılır.

(15) Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçluların taksit ödeme süresince tahakkuk eden sigorta primlerini çok zor durum olmaksızın bir takvim yılında ikiden fazla vadesinde ödememeleri ya da eksik ödemeleri halinde, belirtilen madde hükümlerine göre yapılandırılan borçlarına ilişkin kalan taksitlerini ödeme haklarını kaybederler.

(16) Bu Kanun kapsamına giren alacaklara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarların bu Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz.

(17) Bakanlar Kurulu, bu maddede öngörülen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar uzatmaya yetkilidir.

(18) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Sosyal Güvenlik Kurumu yetkilidir.

Madde 3 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 4 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

